

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 13, No. 1, 2018, pp. 470-485

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร

A STUDY OF GUIDELINES FOR PROMOTING READING LITERACY ACTIVITIES OF THAI
LOWER SECONDARY SCHOOL TEACHERS IN BANGKOK

นายเจษฎา ศรีวัฒนเมธากุล*

Jessada Sriwattanametakul

ผศ.ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า**

Asst. Prof. Wipawan Wongsuwan Kongpao, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และผู้บริหารโรงเรียน ประชากร คือ ครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 518 คน และผู้บริหารโรงเรียน 105 คน ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครู 1.1 ครูเตรียมบทอ่าน สื่อ วิีวัตและประเมินผลที่หลากหลาย และเตรียมกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม 1.2 ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการรู้การอ่านในชั้นเรียนตามความสนใจและความสามารถของนักเรียน จัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่เพิ่มความรู้และกระตุ้นศักยภาพของนักเรียน และ 1.3 ครูวัดและประเมินนักเรียนด้วยวิธีที่หลากหลายเพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้ดีขึ้น และเพื่อให้ทราบสภาพและระดับของการรู้การอ่านของนักเรียนที่จะพัฒนาการรู้การอ่าน 2. สภาพการส่งเสริมครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของผู้บริหารโรงเรียน 2.1 ด้านการกำหนดนโยบาย ผู้บริหารกำหนดกิจกรรม ระบุภาระงาน และสนองนโยบายตามกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้สอดคล้องกับการรู้การอ่าน 2.2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการ เชิญวิทยากรภายนอก สนับสนุนงานวิจัยของครู และเปิดโอกาสให้ครูเข้าร่วมสัมมนาหน่วยงานภายนอกเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ 2.3 ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน ผู้บริหารกำหนดให้ครูประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป 3. ครูจัดกิจกรรมโดยเลือกบทอ่านและสื่ออย่างหลากหลาย จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการรู้การอ่านทั้งในและนอกชั้นเรียน 4. ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมและสนับสนุนครูในการจัดกิจกรรมการรู้การอ่าน สนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์และครุภัณฑ์ ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีส่วนรับผิดชอบในโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้น

* หน่วยงานสังกัด สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

ที่อยู่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: ninjar_17ar2@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: wipawan.w@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

This research aims to study guidelines for Thai lower secondary school teachers to promote reading literacy. The populations were 518 Thai teachers and 105 school administrators in lower secondary schools under supervision of the Secondary Educational Service Areas Office 1 and 2. Research instruments were questionnaires and interviews. Collected data were analyzed using percentages, and arithmetic average.

The results showed that 1) Teachers prepared their lesson plans were congruent with learning contents and students' needs and potentialities. Various form of assessment and evaluation were prepared to investigate and promote students' reading abilities. For instruction, teachers organized activities both inside and outside classroom. They also encouraged students to make linkage between reading materials and their everyday lives. Various assessment and evaluation methods were implemented to encourage students to apply their knowledge to create several products and tasks on their own. 2) School administrators promoted reading literacy in schools by setting policies, activities, and tasks in order to meet the Ministry of Education's policies on reading literacy promotion. They also supported teachers to learn more on literacy by organizing academic conferences and workshops in schools, inviting experts to give talks on literacy, supporting teachers to do research, and encouraging teachers to participate in conferences organized by various organizations. For assessment and evaluation, school administrators enacted teachers to do pretest, formative and summative evaluation to collect students' learning outcome for further teaching and learning development. 3) Teachers to promote students' reading literacy were: a) selecting a reading materials and various medias; b) organizing activities to promote reading in everyday lives outside classroom and utilising authentic assessment and various evaluation methods to explore student's reading literacy. 4) School administrators were: a) setting policies to promote and support teachers' reading literacy instruction and provide budget for reading materials and b) encouraging teachers to run various reading literacy promoting projects.

คำสำคัญ: แนวทาง / การรู้การอ่าน

KEYWORDS: GUIDELINES / READING LITERACY

บทนำ

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้และเป็นทักษะจำเป็นในการดำเนินชีวิต เพราะมนุษย์ต้องเรียนรู้และค้นคว้าหาข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อให้เข้าใจสภาพสังคมและเท่าทันกับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านช่วยให้เข้าใจสังคม รวมทั้งผู้อ่านยังเกิดความรู้ใหม่ที่ทำให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคม โดยอาศัยข้อมูลจากการอ่านเป็นพื้นฐาน นอกจากนี้ ข้อมูลและความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคลให้ดีขึ้น ดังที่ วรณี โสมประยูร (2553) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือจำเป็นในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับชั้น ช่วยในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ให้กว้างขวาง เพื่อพัฒนาตนเองพัฒนาอาชีพหรือกิจการของตนให้เจริญก้าวหน้าได้

ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) จึงกำหนดให้การอ่านเป็นทักษะหนึ่งใน 3 ด้านที่โครงการประเมินผลนักเรียนระดับนานาชาติประเมิน (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) โดยกำหนดให้มีการประเมินผลนักเรียนชั้น PISA (2012) ได้นิยาม การรู้การอ่าน (Reading literacy) ไว้ว่า การรู้การอ่านเป็นความรู้และทักษะที่จะเข้าใจบทอ่าน การนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไป

ใช้ให้เกิดประโยชน์ และการสะท้อนผลจากการอ่าน ตลอดจนความผูกพันกับการอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของแต่ละบุคคลไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสังคม

จากนิยามการรู้การอ่านของ PISA จึงมีความหมายครอบคลุมถึงความเข้าใจในประเด็นที่อ่าน สามารถสะท้อนสิ่งที่ได้อ่านด้วยความคิดและประสบการณ์ของตน แล้วนำประเด็นดังกล่าวไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ Cunningham & Stanovich (1998); Smith, Mikulecky, Kibby, & Dreher (2000); Olson (1977a; 1977b อ้างถึงใน Organization for Economic Co-operation and Development, 2009) และ The Progress in International Reading Literacy Study [PIRLS] (2006) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้การอ่านไว้ว่า เป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องรู้ทั้งการอ่านและการเขียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา นอกจากนี้การรู้การอ่านยังมีประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการทักษะจำเป็นเพื่อใช้ประกอบอาชีพในอนาคต

ดังนั้น การอ่านกับการรู้การอ่านจึงมีความสำคัญกับชีวิต โดยการอ่านเป็นทักษะจำเป็นและเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การแสวงหาความรู้และการพัฒนาความคิดในด้านต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ การรู้การอ่านยังมีความสัมพันธ์กับการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะสำคัญที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิดการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2551ข: 5) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า “เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ”

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้การอ่านเป็นสาระหนึ่งใน 5 สาระที่นักเรียนต้องเรียน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551ก) ได้ระบุสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ว่า “ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน” ซึ่งนักเรียนจะอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนกลายเป็นนิสัยรักการอ่านต้องมีบุคคลเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุน ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งนิสัยรักการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของความผูกพันกับการอ่านที่ PISA กำหนดไว้ ดังที่ ศิริอร อินทร์ตลาดชุม (2545) ได้กล่าวถึงการสร้างนิสัยรักการอ่านว่า ผู้ปกครองต้องฝึกนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กตั้งแต่วัยเยาว์ ด้วยการให้เด็กเลือกหนังสือตามความสนใจ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เหมาะกับการอ่าน และเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน

แม้กระทรวงศึกษาธิการจะได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการอ่านไว้ในหลักสูตร แต่ก็พบผลการประเมิน PISA 2012 นักเรียนไทยโดยภาพรวมว่า มีคะแนนการอ่าน 441 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD (คือ 499 คะแนน) แต่มีกลุ่มโรงเรียนที่นักเรียนมีคะแนนการอ่านสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD ได้แก่ นักเรียนจากกลุ่มโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยกับกลุ่มโรงเรียนสาธิต ส่วนนักเรียนกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โรงเรียนในสังกัดสำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐ และโรงเรียน/วิทยาลัยอาชีวศึกษาของเอกชน มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ตามลำดับ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2556) ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนที่ยึดตัวเองเป็นสำคัญ ใช้สื่อการสอนไม่หลากหลาย รวมถึงไม่มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ส่งผลให้เด็กเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน ไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนใจการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

ขณะเดียวกันครูและผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียนทำให้มีหนังสือไม่หลากหลาย ครูไม่ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กตั้งแต่เริ่มเข้าโรงเรียน (มติชนออนไลน์, 2556)

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนของครูว่า ครูจะต้องเลือกสรรเทคนิควิธีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ โดยเฉพาะครูที่รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเท่านั้น ครูทุกกลุ่มสาระควรมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนโดยบูรณาการเรื่องการอ่านไปในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระและพัฒนานักเรียนให้มีนิสัยรักการอ่าน เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญ ดังที่ จินตนา ไบกาซุ่ย (2534) และประภาส พาวินันท์ (2542) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดให้อยู่ในแผนงานของโรงเรียนและให้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาหรือส่วนหนึ่งของการเรียนในแต่ละรายวิชา สนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ และจัดสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยเฉพาะ

ทั้งนี้ การพัฒนาให้นักเรียนมีการรู้การอ่านได้นั้นต้องมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน (ไข่มุก เหล่าสุนทร, 2550)

จากที่กล่าวมาข้างต้น การพัฒนานักเรียนให้มีการรู้การอ่านที่ดีได้ต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านอย่างต่อเนื่องจากครูและผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อนักเรียนในการพัฒนาทักษะการอ่านและสามารถนำประโยชน์จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้

จากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่ศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น ศิริพร ทองชูคำ (2540) จิราพร คำด้วง (2546) ปรางทอง แก้วเหล่ายูง (2548) ไข่มุก เหล่าสุนทร (2550) Steltenkamp (1992) Karimi (2012) และ Zuckerman; Kovaleva & Kuznetsova (2013) ปรากฏการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านแต่ยังไม่พบว่ามีการวิจัยเรื่องใดในประเทศที่ศึกษาถึงแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบการรู้การอ่านของ PISA ซึ่งประเมินนักเรียนที่มีอายุ 15 ปีมาประกอบในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง และเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร ซึ่งภาพรวมของนักเรียนไทยมีคะแนนการอ่าน 441 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD (คือ 499 คะแนน) ขณะเดียวกัน สถานศึกษาส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีแหล่งเรียนรู้และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ให้เลือกเข้าร่วมอย่างหลากหลาย นักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อได้ง่ายและรวดเร็ว ซึ่งครู ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่สนใจสามารถนำแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไปใช้ในสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติงานอยู่ได้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนและเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของผู้บริหารโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้การอ่านเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการระบุพฤติกรรมของครูและผู้บริหารโรงเรียนในการแสดงออกถึงการรู้การอ่าน ศึกษาประเภทของบทอ่านเพื่อใช้ในการกำหนดข้อคำถาม และศึกษาตัวชี้วัดความผูกพันกับการอ่านเพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยและกำหนดข้อคำถามในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการวิจัย

2. การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยศึกษาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียน และนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 ซึ่งมีครูภาษาไทย จำนวน 518 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 105 คน ทั้งนี้ ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973 อ้างถึงใน วรณี แกมเกตุ, 2555) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 316 คน จากนั้นคัดเลือกครูภาษาไทยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนที่มีค่าสูงสุด 5% และโรงเรียนที่มีค่าต่ำสุด 5% รวมทั้งสิ้น 10 โรงเรียน และผู้บริหาร จำนวน 10 คน และพิจารณาครูภาษาไทยที่มีคะแนนตอบแบบสอบถามสูงสุดในกลุ่มสูง จำนวน 2 คน และต่ำสุดในกลุ่มต่ำ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน เพื่อสัมภาษณ์ต่อไป

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูภาษาไทยที่มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

1. ใช้การสุ่มแบบแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอยู่ 2 เขต และจากการสำรวจรายชื่อโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

2. สุ่มโรงเรียนร้อยละ 20 ของโรงเรียนในเขต 1 และ เขต 2 เพื่อให้ได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามสูตรของ Taro Yamane (1973 อ้างถึงใน วรณี แกมเกตุ, 2555) และจำแนกตามขนาดในขั้นที่ 1 คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

3. สุ่มเลือกโรงเรียนให้เป็นไปตามการสุ่มในขั้นที่ 2 แล้วให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการเลือกครูภาษาไทยที่อยู่ในโรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างการสัมภาษณ์ โดยสุ่มโรงเรียนร้อยละ 5 ของโรงเรียนในเขต 1 และ เขต 2 ที่ได้จาก

การสุ่มในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำผลการสอบของ PISA และผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามมาจัดเรียงลำดับโรงเรียนที่มีคะแนนสูงและคะแนนต่ำประกอบการพิจารณาในการเลือกกลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ โดยคัดเลือกครูภาษาไทยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนที่มีค่าสูงสุด 5% และโรงเรียนที่มีค่าต่ำสุด 5% รวมทั้งสิ้น 10 โรงเรียน และผู้บริหาร จำนวน 10 คน และพิจารณาครูภาษาไทยที่มีคะแนนตอบแบบสอบถามสูงสุดในกลุ่มสูง จำนวน 2 คน และต่ำสุดในกลุ่มต่ำ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

4. เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามของครูภาษาไทย และแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน และ 2) แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ของครูภาษาไทย และแบบสัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ออกหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียนในการตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและแบบสอบถามตามสัดส่วนของครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยติดต่อรับแบบสอบถามตามกำหนดวันที่สามารถเข้าไปรับแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

4) ผู้วิจัยเข้าไปรับแบบสอบถามตามวัน เวลา ตามที่กำหนดไว้ แล้วรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปสู่การดำเนินการในขั้นต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

1) ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ออกหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียนในการสัมภาษณ์

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย เพื่อสัมภาษณ์ครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียน

3) ผู้วิจัยติดต่อไปยังครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียนเพื่อบันทึกหมายวันเวลาและสถานที่ที่จะสะดวกให้สัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามที่นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ดังนี้

1) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์เป็นรายข้อโดยแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดการแปลผลระดับการปฏิบัติ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับมากที่สุด/เป็นประจำ

3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับมาก/บ่อยครั้ง

2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับปานกลาง/เป็นบางครั้ง

1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับน้อย/น้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด/น้อยที่สุด

2) นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดมาสรุปให้เห็นภาพรวม โดยจำแนกคำตอบต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้านตามที่กำหนดไว้ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบความเรียง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ข้อมูลสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านจากแบบสอบถามและข้อมูลแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยสามารถสรุปดังนี้

1. สภาพและแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาคำระดับปฏิบัติมากที่สุดและน้อยที่สุดของการวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน การคัดเลือกบทอ่าน การคัดเลือกรูปแบบบทอ่าน และการคัดเลือกสำนวนของบทอ่านของครูภาษาไทย

ประเด็น	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การวางแผนการจัดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน			
1. ท่านศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน	2.65	0.48	ทำเป็นบางครั้ง
2. ท่านกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน	3.40	0.76	ทำบ่อยครั้ง
การคัดเลือกประเภทบทอ่านโดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน			
3. อ่านเพื่อตอบสนองความสนใจส่วนตัว เช่น อ่านเรื่องสั้น นวนิยาย วารสาร นิตยสาร	2.20	0.40	ทำน้อย
4. อ่านเพื่อหาสาระหรือข้อมูลในการเรียน เช่น อ่านหนังสือเรียน ตำรา	4.10	0.95	ทำบ่อยครั้ง
การคัดเลือกรูปแบบบทอ่าน			
5. บทอ่านแบบต่อเนื่อง ได้แก่ บทอ่านที่มีประโยค ย่อหน้า หรือหัวข้อเขียนเรียงต่อกันตั้งแต่ต้นจนจบเนื้อความ	3.69	0.46	ทำบ่อยครั้ง
6. บทอ่านที่ผสมผสานกันระหว่างข้อความ แบบต่อเนื่องและแบบไม่ต่อเนื่อง	2.64	0.48	ทำเป็นบางครั้ง
การคัดเลือกประเภทบทอ่าน			
7. สื่อสิ่งพิมพ์	3.53	0.67	ทำบ่อยครั้ง
นิทาน	0.50	1.12	ทำน้อยที่สุด
สารานุกรมไทย	3.62	0.49	ทำบ่อยครั้ง
8. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.82	0.62	ทำเป็นบางครั้ง
อีเมล	1.87	1.42	ทำน้อย
พาวเวอร์พอยต์	3.21	1.39	ทำเป็นบางครั้ง
การคัดเลือกสำนวนของบทอ่าน			
9. การพรรณนา	2.72	0.50	ทำเป็นบางครั้ง
10. การโต้แย้ง	0.05	0.30	ทำน้อยที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาคำระดับปฏิบัติมากที่สุดและน้อยที่สุดของการวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน การคัดเลือกบทอ่าน การคัดเลือกรูปแบบบทอ่าน และการคัดเลือกสำนวนของบทอ่านของครูภาษาไทย ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

1) การวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน พบว่า ครูภาษาไทยทั้งเขต 1 และ เขต 2 มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน และระดับปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยให้ความสำคัญกับการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ การเตรียมสื่อการเรียนรู้ และการเตรียมวิธีวัดและประเมินผล เพราะทำให้สามารถส่งเสริมการรู้การอ่านให้กับนักเรียนได้ดี

2) การคัดเลือกบทอ่านแบ่งตามวัตถุประสงค์ พบว่า ครูภาษาไทยทั้งเขต 1 และ เขต 2 มีการคัดเลือกประเภทบทอ่านโดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน โดยมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ อ่านเพื่อหาสาระหรือข้อมูลในการเรียน เช่น อ่านหนังสือเรียน ตำราเรียน หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ่านประกอบเพิ่มเติม และระดับปฏิบัติน้อยที่สุด คือ อ่านเพื่อตอบสนองความสนใจส่วนตัว เช่น อ่านเรื่องสั้น นวนิยาย วารสาร นิตยสาร และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยได้คัดเลือกบทอ่านเพื่อหาสาระหรือข้อมูลในการเรียนและเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวมากที่สุด เพราะสะดวกในการสืบค้นและเนื้อหาที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าประเด็นอื่น ๆ

3) การคัดเลือกรูปแบบบทอ่าน พบว่า ครูภาษาไทยทั้งเขต 1 และ เขต 2 มีการคัดเลือกรูปแบบบทอ่าน โดยมีระดับการปฏิบัติมากที่สุดบทอ่านแบบต่อเนื่อง ได้แก่ บทอ่านที่มีประโยค ย่อหน้า หรือหัวข้อเขียนเรียบเรียงต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบเนื้อความ และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยได้คัดเลือกรูปแบบบทอ่านที่มีความต่อเนื่องกันมากที่สุด เพราะสืบค้นง่าย นำไปใช้ได้ทันที รวมทั้งแหล่งข้อมูลข้างต้นใกล้ตัว ขณะที่ครูภาษาไทยบางส่วนใช้รูปแบบบทอ่านที่ไม่ต่อเนื่อง โดยมีทั้งภาพและตารางประกอบการบรรยาย และมีครูภาษาไทยบางท่านทำบทอ่านขึ้นจากการค้นคว้าและเรียบเรียงด้วยตนเอง

4) ประเภทบทอ่าน พบว่า ครูภาษาไทยทั้งเขต 1 และ เขต 2 มีการคัดเลือกประเภทบทอ่าน โดยมีระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยของสื่อสิ่งพิมพ์ ในขณะที่สื่อสิ่งพิมพ์มีการคัดเลือกประเภทบทอ่านมากที่สุด คือ สารานุกรมไทย ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้คัดเลือกประเภทบทอ่านจากพาวเวอร์พอยต์ และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยได้คัดเลือกประเภทบทอ่านที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด เพราะสะดวกในการค้นคว้า เป็นสื่อที่ใกล้ตัวพบเห็นในชีวิตประจำวัน และสามารถนำบทอ่านดังกล่าวมาใช้ได้ทันที

5) สำนวนของบทอ่าน พบว่า ครูภาษาไทยทั้งเขต 1 และ เขต 2 มีการคัดเลือก สำนวนของบทอ่าน โดยมีระดับการปฏิบัติที่มากที่สุด คือ การอธิบาย โดยใช้เนื้อหาในบทเรียน หนังสืออ่านประกอบการเรียน และหนังสืออ่านนอกเวลา ตามลำดับ และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยได้คัดเลือก สำนวนของบทอ่านที่เป็นการบรรยายและการอธิบายเนื้อหาในบทเรียน หนังสืออ่านประกอบการเรียน และหนังสืออ่านนอกเวลา

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาคำระดับปฏิบัติมากที่สุดและน้อยที่สุดของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้ การอ่านในและนอกชั้นเรียน การประเมินและการนำผลไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครู ภาษาไทย

ประเด็น	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านในชั้นเรียน			
1. ท่านให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านด้วยวิธีที่หลากหลาย			
การตอบคำถาม	4.47	0.77	ทำบ่อยครั้ง
การอภิปราย	1.49	1.70	ทำน้อยที่สุด
2. ท่านให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหนังสือที่ได้อ่าน พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เขียน	3.58	0.49	ทำบ่อยครั้ง
3. ท่านให้นักเรียนเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิมจากหนังสือที่นักเรียนสนใจ	3.58	0.49	ทำบ่อยครั้ง
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านนอกชั้นเรียน			
4. ท่านให้นักเรียนบอกความหมายคำศัพท์ แล้วสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง ที่อ่านนอกเหนือจากบทเรียน	4.46	0.66	ทำบ่อยครั้ง
5. ท่านให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางในการส่งเสริมอ่านเพื่อนำมาใช้ รมรณงค์ในโรงเรียน	2.81	0.59	ทำเป็นบางครั้ง
การประเมินและการนำผลไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน			
6. ท่านประเมินชิ้นงานของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย			
การใช้แบบทดสอบ	4.72	0.45	ทำเป็นประจำ
การสัมภาษณ์	2.96	0.55	ทำเป็นบางครั้ง
7. ท่านนำผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านไปเป็นตัวอย่างให้แก่ครูกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่นๆ	3.02	0.83	ทำเป็นบางครั้ง

จากตารางที่ 2 แสดงผลการศึกษาคำระดับปฏิบัติมากที่สุดและน้อยที่สุดของการจัดกิจกรรมส่งเสริม การรู้การอ่านในและนอกชั้นเรียน การประเมินและการนำผลไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของ ครูภาษาไทย ดังนี้

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านในชั้นเรียน พบว่า ครูภาษาไทยทั้งเขต 1 และ เขต 2 มี การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านในชั้นเรียน ครูมีการสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านด้วยวิธีที่หลากหลาย มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การตอบคำถาม กิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านในชั้นเรียนที่ครูภาษาไทยใช้ที่มี ค่ามากที่สุด คือ การให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหนังสือที่ได้อ่าน พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหา ที่เขียน และการให้นักเรียนเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิมจากหนังสือที่นักเรียนสนใจ และ จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านในชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) ครูภาษาไทยเตรียมบทอ่านที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ทั้งบทอ่านที่อยู่ในบทเรียน และบทอ่านเพิ่มเติม เพื่อนำมาใช้พัฒนาความรู้และพัฒนาสังคม ทั้งนี้ครูภาษาไทยจะคำนึงถึงความยากง่าย และความสั้นยาวของเนื้อหา 2) เตรียมสอน โดยครูต้องมีการเตรียมแผน เตรียมสื่อ เตรียมกิจกรรม รวมทั้ง เตรียมวิธีวัดและประเมินผลเพื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ 3) เลือกบทอ่านตาม

ความสนใจของนักเรียน โดยครูจะใช้บทอ่านอย่างหลากหลาย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อที่จะได้ทราบว่านักเรียนชอบสื่อและเนื้อหาลักษณะใด ครูก็สามารถที่จะนำสื่อประเภทนั้นและเนื้อหาลักษณะดังกล่าวมาใช้ในการจูงใจและจัดกิจกรรมได้โดยนักเรียนไม่เบื่อ และ 4) งานเพิ่มเติมนอกเหนือจากในชั้นเรียน โดยครูจะไม่ได้ส่งเสริมการรู้การอ่านในเฉพาะชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ครูจะฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมการรู้การอ่านอย่างสม่ำเสมอ

2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านนอกชั้นเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านนอกชั้นเรียน ครูภาษาไทยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านนอกชั้นเรียน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การให้นักเรียนบอกความหมายคำศัพท์แล้วสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านนอกเหนือจากบทเรียน และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านนอกชั้นเรียน โดยครูได้จัดกิจกรรมหลายรูปแบบเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมที่ตนชอบ ทั้งนี้ครูภาษาไทยได้รับการสนับสนุนการจัดกิจกรรมจากผู้บริหารโรงเรียน และครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกอยากที่จะอ่านโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

1.3 ด้านการประเมินและการนำผลไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน

ครูภาษาไทยทั้งเขต 1 และ เขต 2 มีการประเมินผลและการนำผลไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์การรู้การอ่านของนักเรียนหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการรู้การอ่าน และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า ครูภาษาไทยมีการประเมินและนำผลการไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน โดยครูมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมหลายวิธี ได้แก่ ให้นักเรียนออกมานำเสนองานหน้าชั้นเรียน การอภิปรายเป็นกลุ่ม การทำรายงาน การถามและการตอบ การทำชิ้นงานการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และวิธีที่ครูส่วนใหญ่ใช้ประเมินนักเรียนบ่อยครั้งที่สุด คือ การใช้แบบทดสอบและการตรวจชิ้นงาน

2. สภาพและแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของผู้บริหารโรงเรียน

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 71.40 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.30 เคยเข้าร่วมโครงการประเมินนักเรียนระดับนานาชาติ (PISA) คิดเป็นร้อยละ 8.48

2.2 ด้านการกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนด นโยบายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยนำองค์ประกอบการรู้การอ่านมาใช้ ได้แก่ ความเข้าใจบทอ่าน การนำไปใช้ การสะท้อนผลจากการอ่าน ความผูกพันกับการอ่าน การพัฒนาความรู้และศักยภาพของแต่ละบุคคลไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคม และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการรู้การอ่านในโรงเรียน โดยกำหนดการจัดกิจกรรมการอ่านในวันสำคัญ กำหนดนโยบายสนองรับตามกระทรวงศึกษาธิการให้รณรงค์และส่งเสริมการอ่าน กำหนดการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านแก่ครูและนักเรียนอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกโรงเรียนเพื่อให้ครูนักเรียน และชุมชนรอบข้างตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอ่าน

2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน

1) ด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการรู้การอ่านด้านวิชาการมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การสนับสนุนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้สืบค้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อนำแนวทางมาพัฒนาการรู้การอ่านของโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารได้จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ก่อนเปิดภาคการศึกษา และให้ครูสามารถเข้าร่วมอบรมการรู้การอ่านยังหน่วยงานอื่น ๆ ได้เพื่อที่จะนำมาพัฒนาการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเป็นผลงานของตนและปรับแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน 2) ด้านการให้กำลังใจและพัฒนาบุคลากร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านด้านการพัฒนาและให้กำลังใจบุคลากร มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การชี้แจงและทำความเข้าใจกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องความผูกพันกับการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการรู้การอ่านว่าเป็นหน้าที่ของครูทุกคน การรับฟังปัญหาและช่วยเหลือครูที่ประสบปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน มีระดับการปฏิบัติเป็นประจำ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารได้จัดให้มีการประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และสอบถามปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้กำลังใจแก่ครูทุกคน ชื่นชมและมอบรางวัลแก่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างดีมาโดยตลอด และ 3) ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การนำผลการประเมินการอ่านของนักเรียนที่ได้รับจากครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการรู้การอ่านของนักเรียนมีระดับการปฏิบัติเป็นประจำ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารได้จัดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการรู้ การอ่านที่ดีขึ้น โดยวัดผลจากการสรุปของผู้รับผิดชอบโครงการและจากครูที่สอนในแต่ละรายวิชา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายส่งเสริมการรู้การอ่านต่อไป

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1 การคัดเลือกบทอ่าน จากผลการวิจัย พบว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ได้คัดเลือกประเภทบทอ่าน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านเพียงอ่านเพื่อหาสาระหรือข้อมูลในการเรียน เช่น อ่านหนังสือเรียน ตำราเรียน หนังสืออ่านนอกเวลา และหนังสืออ่านประกอบเพิ่มเติมเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า ครูยังขาดการคัดเลือกบทอ่านที่หลากหลายเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลหรือฝึกฝนการรู้การอ่านที่มีเนื้อหาไม่หลากหลายและไม่สามารถเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ เพราะเนื้อหาจุดมุ่งหมายเฉพาะทาง นักเรียนไม่ได้สัมผัสกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสังคม นอกจากนี้ ครูส่วนใหญ่ได้ใช้รูปแบบบทอ่านแบบต่อเนื่อง ทำให้บทอ่านที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนไม่มีความน่าสนใจ ไม่สร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนให้อ่าน เนื่องจากครูไม่มีเวลาสืบค้นข้อมูลและมีภาระงานมากจึงมีเวลาในการคัดเลือกบทอ่านที่ตอบสนองความพึงพอใจนักเรียนได้น้อย ซึ่งตรงกับเนื้อหาที่ครูเลือกสำนวนของบทอ่านที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จะใช้สำนวนที่มีการบรรยายและการอธิบายเป็นสำคัญ เพราะนักเรียนเข้าใจง่าย เช่น เนื้อหาในบทเรียน หนังสืออ่านประกอบการเรียนประกอบกับครูใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการเรียนการสอนบ่อยครั้งโดยไม่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการรู้การอ่านนักเรียน หรือมีบางที่ใช้แต่ก็ใช้เป็นบางครั้งเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสการเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย รวมถึงทักษะชีวิตของนักเรียนที่จะได้รับจากสื่อดังกล่าวขาดไป และที่สำคัญการที่

ครูใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบในเรื่องที่สอนย่อมใช้เวลามากกว่าการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักเรียนได้เห็นภาพ ได้ยินเสียง และใช้เวลาที่น้อยกว่าในการรับรู้เข้าใจ

ดังนั้น การคัดเลือกบทอ่านของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอน รวมทั้งสื่อ โดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพราะสื่อดังกล่าวมีบทบาทอย่างมากในการกระตุ้น จูงใจ และสร้างความอยากรู้อยากเห็นให้แก่ นักเรียน อันนำไปสู่การจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความน่าสนใจ ตลอดจนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในที่สุด สอดคล้องกับแม้นมาส ซวลิต (2543) ได้กล่าวว่า กิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านจะต้องจูงใจ กระตุ้น และสร้างบรรยากาศให้กับบุคคล รวมถึงการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่มีความหลากหลายน่าสนใจก็จะทำให้การสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์

1.2 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ จากผลการวิจัย พบว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการเลือกบทอ่านหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอนเพิ่มเติม เรื่องที่นักเรียนสนใจและอ่านเป็น ทั้งนี้พบว่า ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สัมพันธ์กับการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ได้นั้นไม่สอดคล้องกัน โดยในแบบสอบถามครูภาษาไทยเคยเข้าร่วมการอบรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน 1 ครั้งต่อปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.20 และเคยจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน 1 ครั้งต่อปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.90 ซึ่งถือว่าน้อยมาก แต่ข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยขัดแย้งกัน ทั้งนี้ครูภาษาไทยอาจยังไม่เข้าใจข้อมูลพื้นฐานของการรู้การอ่านจึงทำให้การตอบแบบสอบถามและการให้สัมภาษณ์ไปคนละทางกัน

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลสัมภาษณ์ครูภาษาไทยในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูภาษาไทยได้กำหนดสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อจูงใจนักเรียนให้เกิดความสนใจ และครูสามารถทำให้นักเรียนเชื่อมโยงกับเรื่องที่เรียนได้ กำหนดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม อีกทั้งการวางแผนการจัดกิจกรรมจะต้องมีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ที่ไม่ใช่อยู่ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว เพื่อให้นักเรียนได้เปลี่ยนบรรยากาศการเรียน เปิดโลกทัศน์ที่กว้างขึ้นสู่สังคมภายนอก และสิ่งสำคัญในการวางแผนคือครูต้องเตรียมวิธีวัดและประเมินผลนักเรียนที่หลากหลาย ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนานักเรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยอย่างครบถ้วน สอดคล้องกับศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538); จินดา จำเรียว (2542); แม้นมาส ซวลิต (2546); และ ไพพรรณ อินทนิล (2546) ที่กล่าวไว้สรุปว่า การวางแผนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์นั้นจะกระตุ้นให้เกิดความอยากอ่าน เกิดความประทับใจ และสมัครใจที่จะอ่าน ดังนั้น หากครูมีการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีก็จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จไปด้วย นอกจากนี้การเตรียมกิจกรรมและสื่อที่หลากหลายช่วยกระตุ้นนักเรียนและเร้าใจให้เกิดการแข่งขันก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

1.3 การเตรียมสื่อการเรียนรู้ จากผลการวิจัย พบว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เตรียมสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนมากที่สุด เพราะความสะดวกในการสืบค้น แต่เมื่อใช้สื่อลักษณะเดิมเหมือนกันหลายครั้ง สื่อนั้นย่อมไม่สามารถสร้างความน่าสนใจให้แก่ นักเรียนได้อีกต่อไป ดังนั้น ครูต้องใช้สื่อที่หลากหลายในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกลอยๆมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่ครูเป็นผู้จัดขึ้นในห้องเรียน สอดคล้องกับพิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์ และคณะ (2554) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นการกระทำโดยมีจะใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้อยากอ่าน ขณะเดียวกัน ครูเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์บางครั้งหรือแทบไม่ได้ใช้เลย เนื่องจากครูบางท่านไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงไม่สามารถที่จะนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออื่น ๆ ที่มีความหลากหลายมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์มาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนในห้องเรียนได้ อีกทั้งภาระงาน

ที่มากนอกเหนือจากงานสอนจึงทำให้ครูไม่สามารถหาสื่อที่ต้องสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ได้ทันในเรื่องที่ต้องสอน ทำให้นักเรียนเสียโอกาสทางการเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลายไปโดยปริยาย

1.4 การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ จากผลการวิจัย พบว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยในแบบสอบถามครูภาษาไทยเคยเข้าร่วมการอบรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน 1 ครั้งต่อปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.20 และเคยจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน 1 ครั้งต่อปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.90 ซึ่งถือว่าน้อยมาก เพราะถ้าครูเข้าร่วมการอบรมและจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านจำนวนครั้งที่น้อยจะไม่สามารถจัดกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อนักเรียนได้อย่างรอบด้าน ขณะเดียวกัน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านในชั้นเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหนังสือที่ได้อ่าน พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เขียน และให้นักเรียนเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิมจากหนังสือที่นักเรียนสนใจ ขณะที่กิจกรรมนอกห้องเรียนครูเพียงให้นักเรียนบอกความหมายคำศัพท์ แล้วสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านนอกเหนือจากบทเรียนเท่านั้น ซึ่งยังถือว่ากิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนยังน้อยและไม่สามารถที่จะให้นักเรียนเลือกตามความสนใจของตนเองได้ ดังที่ วัลลภ กันทรพิทย์ (2541) กล่าวว่า ครูต้องเลือกหนังสือที่หลากหลายและสามารถกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนได้ ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าหนังสือมีคุณค่ามีประโยชน์

2. ผู้บริหารโรงเรียน

2.1 ด้านการกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดกิจกรรม ภาระงาน และสนองนโยบายตามกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้สอดคล้องกับการรู้การอ่าน โดยกำหนดนโยบายการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านเป็นนโยบายสำคัญของโรงเรียน กำหนดระยะเวลา และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่นักเรียน ครูภาษาไทย ครูในกลุ่มสาระอื่น ๆ และบุคลากรในโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการรู้การอ่าน สอดคล้องกับจินตนา ไบกาชุยี (2534) และ ประภาส พาวินันท์ (2542) ที่กล่าวถึงการกำหนดนโยบายการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินงาน และมีเป้าหมายที่ชัดเจน และการให้ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันรณรงค์การส่งเสริมการรู้การอ่านอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการ เชิญวิทยากรจากภายนอก สนับสนุนงานวิจัยของครู และเปิดโอกาสให้ครูภาษาไทยและครูทุกกลุ่มสาระฯ เข้าร่วมสัมมนาหน่วยงานภายนอกเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากถ้าครูได้รับการอบรม สัมมนา หรือเข้าร่วมประชุมเพิ่มศักยภาพและพัฒนาความรู้แล้วการจัดการเรียนการสอนก็จะมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น ผลจากการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับประภาส พาวินันท์ (2542) ที่กล่าวไว้ว่าการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูอาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการเพื่อพัฒนาการอ่านจะทำให้ครูได้พัฒนาความรู้ตนให้ก้าวหน้าขึ้น ขณะเดียวกันนักเรียนก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้น ทักษะการรู้การอ่านก็ย่อมสามารถพัฒนาและเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านด้านการพัฒนาและให้กำลังใจบุคลากร เพราะการให้กำลังใจ ให้อารมณ์ หรือให้คำชื่นชมถือเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความรักในการทำงานและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาให้นักเรียนให้เกิดการรู้การอ่านทั้งนี้ การให้รางวัลแก่นักเรียนที่ชนะเลิศการอ่านก็ถือเป็นการจูงใจกระตุ้นนิสัยรักการอ่านพื้นฐานที่จะพัฒนา

ไปสู่ความผูกพันกับการอ่านในอนาคต สอดคล้องกับจินตนา ไบกาซูยี (2534) ที่ว่า การให้กำลังใจ คำแนะนำ รับฟังปัญหา และช่วยหาแนวทางแก้ครู อาจารย์ ตลอดจนบรรณารักษ์ย่อมทำให้เกิดกำลังใจในการทำงาน

3. การประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่าน จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีการประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดกิจกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป เนื่องจากผู้บริหารจะต้องคอยติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งของครูและนักเรียน โดยผ่านรายงานสรุปของผู้บริหารเพื่อนำผลการประเมินดังกล่าวมาปรับปรุงในการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรมต้องได้รับการแก้ไขในครั้งต่อไป สอดคล้องกับประภาส พาวินันท์ (2542) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องคอยติดตามผลและประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยมอบหมายให้ผู้ดูแลในรูปของคณะกรรมการประเมินการส่งเสริมการอ่าน เพื่อติดตามการดำเนินงานทุกระยะและปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ครูภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียนยังขาดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านที่ดีพอแก่นักเรียน โดยครูภาษาไทยยังขาดการใช้บทอ่านที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้เรื่องการรู้การอ่าน รวมทั้งครูภาษาไทยไม่สามารถดูแลนักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ครูควรศึกษาและทำความเข้าใจการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านให้ถี่ถ้วน เพื่อให้สามารถนำประเด็นต่าง ๆ มาใช้จัดกิจกรรมและปรับแก้กับปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งอย่างเหมาะสม โดยโรงเรียนควรมีการจัดอบรมเรื่องการรู้การอ่านให้แก่ครูภาษาไทยเพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์กับเนื้อหาที่สอนหรือเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเข้าไปสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทย ได้แก่ การใช้กิจกรรม กระบวนการสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผล รวมถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้

2.2 ควรมีการศึกษา เก็บข้อมูล และเปรียบเทียบผลที่ได้จากนักเรียนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการสร้างข้อสอบที่มีลักษณะเดียวกันกับของ PISA และข้อสอบปกติ

2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้การอ่านของครูภาษาไทยในทุกสังกัด เพื่อนำผลที่ได้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาการรู้การอ่านของครูภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). รายงานผลการศึกษานวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอ่าน

ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551ก). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตาม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551ข). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ไข่มุก เหล่าสุนทร. (2550). *ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร.
- จินดา จำเริญ. (2542). กิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นิทาน. *วารสารห้องสมุด*, 43(2), 57.
- จินตนา ไบกาซุย. (2534). *บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาการอ่าน*. ใน หนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน (น. 70-74). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- จิราพร คำด้วง. (2546). *บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ประภาส พาวินันท์. (2542). *ทรัพยากรสารสนเทศและการรู้หนังสือ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรางทอง แก้วเหล่ายูง. (2548). *การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์. (2554). *บรรณารักษ์ คู่มืออบรมครู*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). *การส่งเสริมการอ่าน*. ชลบุรี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มติชนออนไลน์. (2556, 4 ธันวาคม). *ทำไมไม่อ่านหนังสือ* สืบค้นจาก:
<http://www.thaipost.net/news/160413/72268>
- แม่นมาส ขวลิต. (2546). *แนวทางการส่งเสริมการอ่าน (ฉบับแก้ไขและเพิ่มเติม)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วัลลภ กันทรัพย์. (2541). *แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศิริพร ทองซุคำ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพัทลุง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ศิริอร อินทร์ตลาดชุม. (2545). การสร้างนิสัยรักการอ่าน. *วารสารวิชาการ*, 5, 11-13.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2538). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2556). *ผลการประเมิน PISA 2012 คณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร*. สมุทรปราการ: แอดวานซ์ พรินติ้ง เซอร์วิส.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2551). *เทคนิควิจัยการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Cunningham, A. E., & Stanovich, K. E. (1998). *Early reading acquisition and its relation to reading experience and ability 10 years later*. *Developmental Psychology*, 33(6), 934-945.
- Karimi, A. (2012). Schools with strong features and poor performance in reading literacy achievement in PIRLS 2006. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 31, 646-652.
- Organization for Economic Co-operation and Development. (2009). *OECD Annual Report 2009*. Paris: OECD publications.
- Programme for International Student Assessment. (2012). *PISA 2009 assessment framework-key competencies in reading, mathematics and science*. Paris: OECD publications.
- Progress in International Reading Literacy Study. (2006). *PIRLS 2006 Assessment framework and specifications*. Amsterdam: The Progress in International Reading Literacy Study.
- Smith, M. C., Mikulecky, L., Kibby, M. W., & Dreher, M. J. (2000). What will be the demands of literacy in the workplace in the next millennium. *Reading Research Quarterly*, 35, 378-383.
- Steltenkamp, C. J. (1992). *Habits attitudes and experiences: A study of secondary students' reading*. Michigan state university.
- Zuckerman, G. A. Kovaleva, G. S., & Kuznetsova, M. I. (2013). Between PIRLS and PISA: The advancement of reading literacy in a 10-15-year-old cohort. *Learning and Individual Differences*, 26, 64-73.